

ACC. N:R M. 12826:1-6.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *F. Fredrikson, Markaryd*
Härad: *Lunnarbo* Berättare: *Hans Pedersen*
Socken: *L. Ljunga* Berättarens yrke: *f.d. lantbr. m. m.*
Uppteckningsår: *1953* Född år *1877* i *L. Ljunga*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Danskt och svenskt. s. 1-6.

LUF 84.

ACC. N:R M. 12826:1.

Danske invandrere

Landskap: Småland

Härad: Sunnerbo

Socken: S. Ljunga

Uppteckningsår: 1953

Upptecknare: F. Ebersten, Malmby

Berättare: Hans Petersen

Berättarens yrke: f. S. Luthersk. Komm. frivilligman

Född år 1877 i S. Ljunga

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Min far hette Peder Nielsen, och min mor Johanna. De kom hit 1869 eller 1870. De var från Allstads prästby. Far talade ofta om, att allting var så dyrt i Fyen efter torkeåret, men i Sverige skulle det vara billigt. Det började så, att någon kom och blev bländade av att de kunde få så stora mealer för rätt låga summor och så kom andra efter. I Ljunga blev det ju en hel del kvar, men på andra håll försvann de efter hand. Och det är ju inte så konstigt, att de stannade här från Ljunga - släkten för här är det ju platå och påminner om

Sammark. Men som sagt, de flesta ju' andra
håll tättare för de fick ju inte ut det av jorden
som de väntade sig och var vana vid. Men de som
ville och orkade arbeta klarade sig ju bra.

Tan köpte alltså Sommaröste Sunagård (kallas
"Norrom") och för de cirka 57 hektaren betalade
han 4.000 kr. Han lånade pengar - hemlånade
och hade förstått att inte ge sig i händerna ju'
smålåningarna. Annars var det en, att dessa gärna
tog inteckningar när de sålde och sedan sålde de
nya innehavarna ju' knucken genom att införda penga-
na vid släpplig tidpunkt och släppligt är det väl
alltid, när människor är fattiga och skuldsatta och
skall betja något myg.

M. 12826:3.

Landskap: Småland

Upptecknat av:

Härad: Sunnerbo

Adress:

Socken: S. Ljunga

Berättat av:

Uppteckningsår: 1953

Född år

1877

i

S. Ljunga.

Så småningom blev det ju en hel del danskar här och de höll ihop i en och sken. De var ofta tillsammans på gillen och familjehögtider och då kunde det gräta jordbruk hela dagarna - om hur man skulle komma tillrätta med de särskilda förhållandena: denna betydligt mörre trakt än den man kom från.

De danskar invandarna var nog ett gott stycke framför sina svenska bondekallager när det gällde att föregå med exempel på god behandling av jorden. Det kan inte hjälpas att jag måste framhålla det, även om jag är på i målet. Jag kan ge några exempel, som jag hört berättas.

Det fanns ju på sina håll gott om kullersten. Min far körde bort den, för han ville ha slätt. Men grannarna

3)

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

tyckte det var alldeles tankigt att göra det "i onödan".
"J får köra den hit igen", munnade grannarna. Det är
stenarna som håller temperaturen, sa man. Men far
han körde aldrig tillbaka någon sten, utan följde blev
att grannarna fick låsa sig göra likadant.

När far började täckdika och lade ned dräne-
ringsrör så de svenska byarna, att det var alldeles
gale. Man hänskrivade åt dräneringsrören och så,
att det enda rätta var att bora hål: de avslöjade
rören. Teknikerna förstod ju inte, att vattnet tar sig
in både ut fögar och genom det porösa röret av tegel.

De danska jordbrukarna var mycket för kalk
och gödning. När det var tal om byggandet av
järnvägen Vidlanda - Solmen, så var de därför ivriga
på att få banan så nära som möjligt för att få
billiga transporter. Helst ville man ha station

Landskap: Småland

Härad: Söderbo

Socken: S. Ljunga

Uppteckningsår: 1953

M. 12826:5.

Upptecknat av: T. Thelander

Adress: Markaryd

Berättat av: Hans Pedersen

Född år 1877 i S. Ljunga

i Öst i S. Ljunga. På en kommunalstämma skulle det bli röstning om järnvägens sträckning. Alla dansarna, som ville ha järnvägen så nära som möjligt, hade dock ingenting att säga till om. De hade inte rösträtt förrän de varit här i 10 år. Då var alla dansarna förbittrade, de' jag säger.

Dansarna S. Ljungaborna var mer intresserade av att behålla körsorna. De, det var mycket körsor, när närmaste station var i Vislanda vid Sambearen. Och då tog man heller de längre

transporthästar av gödning och kalk till jordbruket.

Dansarna hade också helträdade vagnar 7:e år och då var det en intensiv bearbetning av jorden med kalkning och konstgödnad. Det var dansarna ensamma om.

5)

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R M. 12826:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På vår gård hade vi mycket doggverkene, men inga
torpare.

Med släkten i Danmark har vi haft livliga
förbindelser. Det var också många som reste till Fyen
för att tjäna som dräng eller jögar. År den generation
som invandrade var det inga som jag vet, som reste
till Amerika, när de var en eller annan anledning
för ut ur landet igen. De som misslyckats och
förlorat sina pengar reste tillbaka till Danmark. Men
av nästa generations barn var det många som reste
till Amerika. Där var många vandringsarbetare som
arbetade vid danska tegelverk, men det var till Själland
de fór.